

*Załącznik nr 1 do
Statutu Gimnazjum Publicznego
w Rudnikach*

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
GIMNAZJUM PUBLICZNEGO
W RUDNIKACH**

Misją szkoły jest przygotowanie uczniów do życia w warunkach współczesnego świata poprzez rozwijanie w nich samodzielności, przedsiębiorczości i poczucia odpowiedzialności ze szczególnym uwzględnieniem nauczania uczenia się.

CELE SZCZEGÓLOWE

1. Dostarczyć wiedzę na temat współczesnej Europy i świata.
2. Przekazać wiadomości na temat technik uczenia się.
3. Wprowadzić metody aktywne.
4. Kształcić umiejętności poszukiwania źródeł wiedzy.
5. Wdrażać uczniów do poczucia odpowiedzialności za wspólne mienie szkoły i środowiska.
6. Motywować do bycia organizatorami życia szkoły.

Program opracowano w oparciu o:

1. Ustawie o systemie oświaty z dnia 07.09.1991 roku.
2. Rozporządzenie MEN z dnia 7 lutego 2012 roku w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.
3. Rozporządzenie MEN z dnia 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
4. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
6. Konwencji o Prawach Dziecka.
7. Szkolny system oceniania.
8. Sugestie uczniów i rodziców.

WSTĘP

W wychowaniu biorą udział rodzice i nauczyciele. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając obowiązki rodziców, zmierzają do tego aby uczniowie mogli w szczególności:

- Znaleźć w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym;
- Mieć świadomość potrzeby edukacji na różnych jej etapach, poszukiwać ważnych wartości dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
- Rozwijać w sobie dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;

Rodzice posiadają największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania oraz:

- Kładzie nacisk na budzenie wrażliwości moralnej, na wspomaganie uczniów w ich dążeniu do samodzielności osądów, rozwijanie wrażliwości na dobro;
- Dąży do kształtowania w uczniach szacunku dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, państwowej, a także do rozwijania patriotyzmu jako wartości o największym znaczeniu;
- Pomaga młodzieży w rozpoznawaniu wartości moralnych, w dokonywaniu wyborów i hierarchizacji tych wartości;
- Udziela wsparcia w poszukiwaniu odpowiedzi o sens życia, o przyszłość, wskazując na rzetelną pracę i uczciwość jako wartości prowadzące do realizacji przyjętych celów;

Nauczyciele i pracownicy szkoły oraz uczniowie tworzą w sobie postawę dialogu, a w szkole powstaje klimat dialogu. Kryteria i sposób oceniania zachowania uczniów zawarty jest w Szkolnym Systemie Oceniania.

Program wychowawczy szkoły tworzy zespół nauczycieli, który uchwalony jest przez radę pedagogiczną, po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

1. Sprzyjające sytuacje wychowawcze w naszej szkole:

Uczniowie:

- szukają w różnorodnych źródłach odpowiedzi na problemy i zagadnienia pojawiające się w procesie dydaktycznym;
- dbają o wystrój sal, korytarzy, o estetykę otoczenia, przynoszą do szkoły obuwie zmienne, zwracają uwagę na ubiór, higienę osobistą, dostosowują wygląd i ubiór do sytuacji;
- uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych, są to: wystawy, filmy, przedstawienia teatralne...;
- dokonują samooceny własnej pracy;
- wypełniają obowiązki dyżurnego;

- uczestniczą w wycieczkach szkolnych (autokarowych i rowerowych);
- organizują imprezy klasowe i szkolne;
- czuwają nad poprawnością i czystością języka polskiego podczas lekcji, przerw, wycieczek;
- biorą udział w akcjach charytatywnych;
- uczestniczą w uroczystościach, rocznicach o charakterze patriotycznym odbywających się na terenie gminy;
- poznają znaczące postaci z literatury, historii...;
- organizują uroczystości związane z tradycjami m.in. Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Sportu, Święto Niepodległości, Opłatek Wigilijny, Święto 3 maja;
- zapraszają władze gminy na występy, wystawy, przedstawienia szkolne;
- biorą udział w konkursach przedmiotowych i profilaktycznych;

Dyrekcja, wychowawcy i nauczyciele premiują uczniów wykonujących bardzo dobrze obowiązki według zasad ustalonych przez szkołę.

Pracownicy szkoły poprzez wzorce osobowe wpływają na stosunek uczniów do obowiązków i pracy.

2. Cele wychowawcze:

- Budowanie więzi wewnątrzszkolnej oraz tworzenie wspólnoty nauczycieli, uczniów i rodziców;
- Wychowanie poprzez przykład osobisty;
- Nacisk na szeroko rozumiana kulturę osobistą szczególnie w sytuacjach konfliktowych i wywołujących emocje;
- Nawiazywanie i utrzymywanie kontaktów z organizacjami i instytucjami lokalnymi (integracja gimnazjum z lokalnym środowiskiem społecznym);

Cele wychowawcze realizowane są m.in. poprzez

TWORZENIE ZWYCZAJÓW I OBYCZAJÓW SZKOLNYCH	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie szkoły znakiem graficznym • Aktualizowanie strony internetowej szkoły • Redagowanie gazetki szkolnej • Prowadzenie kroniki szkoły • Dzień patrona szkoły • Organizacja cyklicznych uroczystości, dyskotek i akademii szkolnych
DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU SZKOLNEGO	<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie zasad wyborów do samorządu uczniowskiego i wyboru opiekuna • Opracowanie regulaminu samorządu uczniowskiego, planu pracy • Organizowanie zbiórek charytatywnych • Dbanie o interesy uczniów • Reprezentowanie szkoły poza jej terenem

KONTAKTY I WSPÓLPRACA Z RODZICAMI	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z rodzicami: w formie wywiadówki, comiesięcznych konsultacji w ramach „Pierwsza środa miesiąca”, konsultacji indywidualnych; • Angażowanie ich w sprawy klasy, szkoły, podziękowania dla rodziców w formie listów, dyplomów, podziękowania na forum klasy, szkoły;
WZAJEMNA POMOC W NAUCE	<ul style="list-style-type: none"> • Zasady wypracowane przez wychowawców (pomoc koleżeńska); • Systematyczna pomoc uczniom mającym trudności w nauce;
ZABAWY, DISKOTEKI, WYCIECZKI	<ul style="list-style-type: none"> • Dyskoteki szkolne; • Wycieczki szkolne i klasowe (rajdy, wyjazdy w ramach kół zainteresowań);

- Reprezentowanie przez pracowników szkoły wartości zawartych w programie wychowawczym;
- Reagowanie na niewłaściwe zachowanie i postawy uczniów w szkole i poza nią;
- Wskazywanie młodzieży pozytywnego wzorca zachowania;
- Współpraca z instytucjami pomocowymi (Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Centrum Pomocy Rodzinie, GOPS, Policja, samorząd terytorialny)
- Zapraszanie dzieci i młodzieży z innych placówek oświatowych i wychowawczych na widowiska, inscenizacje i do konkursów;
- Zorganizowanie Dni Otwartych w Gimnazjum dla uczniów klas VI;
- Przeprowadzanie międzyklasowych konkursów.

3. Realizacja treści wychowawczych

HASŁO DO REALIZACJI	CELE PRACY WYCHOWAWCZEJ	EWALUACJA	REALIZACJA
Człowiek i jego emocje	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność prawidłowego określenia swoich stanów emocjonalnych 	Obserwacja, rozmowa	Lekcje wychowawcze, Indywidualne kontakty z uczniami
	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie poczucia własnej wartości 	Rozmowa, techniki socjometryczne,	Wycieczki, Lekcje języka polskiego
	<ul style="list-style-type: none"> • Nabywanie umiejętności radzenia sobie ze swoimi emocjami, umiejętne wyrażanie swojego stanu psychicznego 	Rozmowa, Obserwacja, Pogadanki w klasach	Lekcje wychowawcze

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania, uświadomieni odpowiedzialności za swoje czyny 	Jw.	Lekcje wychowawcze, Lekcje z zakresu przedmiotów humanistycznych, Wychowanie do życia w rodzinie
	<ul style="list-style-type: none"> • Nabywanie umiejętności, rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa, przyjaźni, miłości 	Jw.	Lekcje wychowawcze kontakty z uczniem
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie szacunku do tradycji i historii 	Analiza dzieł sztuki, pogadanki	WOS , Historia, Plastyka, Lekcje wychowawcze
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudzenie postawy tolerancji dla odmienności różnego typu 	Rozmowa, Sondaż,	Lekcje wychowawcze, WOS, Kontakt z uczniem
	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z dziełami sztuki: Wystawy, koncert, poznawanie sposobu wyrażania emocji poprzez działalność artystyczną 	Analiza dzieł sztuki, Warsztaty w galerii, Dyskusje,	Lekcje sztuki, Zajęcia świetlicowe
Prawa człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • Zrozumienie swojej przynależności do środowiska lokalnego i państwa • Identyfikacja z obowiązkami obywatela 	Rozmowa, Obserwacja	Lekcje wychowawcze, WOS, Historia
	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie praw obywatelskich 	Pogadanka, Dyskusja	WOS, Lekcje wychowawcze
	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z konwencją praw dziecka i prawami ucznia 	Obserwacja, Rozmowa	WOS, Lekcje wychowawcze
	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym 	Jw.	Jw.
	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z miejscami i instytucjami ważnymi dla naszego państwa 	Jw.	Jw.
	<ul style="list-style-type: none"> • Zrozumienie roli wyborów demokratycznych 	Pogadanka, Wypowiedzi uczniów	Jw.

Człowiek we współczesnym świecie	• Poznanie mechanizmów transformacji systemowej przebiegającej w Polsce	Sprawdzenie wiadomości uczniów	WOS,
	• Zrozumienie mechanizmów gospodarki rynkowej	Rozmowa	WOS
	• Kształtowanie umiejętności korzystania z mediów	Obserwacja, dyskusja	Różne przedmioty
	• Uwrażliwienie na zagrożenia dotyczące człowieka we współczesnym świecie	Pogadanki, Prelekcje, Spotkania profilaktyczne	lekcje wychowawcze
	• Rozwijanie asertywności	Obserwacja, Pogadanki	Kontakty uczniami, Wycieczki, Zajęcia pozalekcyjne
	• Wspieranie rozwoju moralnego i kształtowanie właściwej hierarchii wartości	Jw.	Jw.

4. SYTUACJE ZAGROŻENIA I FORMY POMOCY UCZNIOM

1. Trudności materialne ucznia:

- współpraca z GOPS w Rudnikach
- dyskretna zbiórka odzieży wśród pracowników szkoły,
- zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych,
- wypożyczanie podręczników z biblioteki szkolnej,
- przyznawanie stypendiów socjalnych.

2. Problemy uzależnieniowe panujące w rodzinie ucznia:

- Profilaktyka uzależnień na lekcjach wychowawczych (programy profilaktyczne, filmy...),
- Współpraca z Poradnią Pedagogiczno- Psychologiczną,
- Obserwacja i każdorazowe udzielanie pomocy.

3. Problemy w nauce:

- Zajęcia wyrównawcze
- Pomoc koleżeńska,
- Pomoc ze strony nauczycieli przedmiotu,
- Współpraca z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną,
- Konsultacje przedmiotowe

5. Kalendarz najważniejszych uroczystości o charakterze wychowawczym

<i>UROCZYSTOŚĆ</i>	<i>ZADANIA WYCHOWAWCZE</i>	<i>TERMIN</i>
DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ	<ul style="list-style-type: none"> • Umacnianie więzi między członkami społeczności szkolnej, • Pokazanie różnych form podziękowania za trud nauki i wychowania wobec wszystkich pracowników gimnazjum, ukazanie roli i znaczenia nauki w życiu każdego człowieka,	14. października
ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> • Budzenie uczuć patriotycznych, poczucia dumy narodowej, • Zrozumienia znaczenia wolności i niepodległości dla narodu polskiego, • Wzbudzanie chęci uczestnictwa w uroczystościach lokalnych,	11. listopada
DZIEŃ PATRONA	<ul style="list-style-type: none"> • Umacnianie więzi z kolegami i nauczycielami, pracownikami szkoły oraz patronem panem Andrzejem Wajdą • Rozwój samodzielności i budzenie inicjatywy w trakcie przygotowań do spotkania, • Pokazanie różnych form podziękowania, okazywania szacunku do osoby i jej dokonań,	Ok. 30. listopada
OPŁATEK WIGILIJNY	<ul style="list-style-type: none"> • Umacnianie więzi z kolegami i nauczycielami oraz pracownikami szkoły, • Rozwój samodzielności i budzenie inicjatywy w trakcie przygotowań do spotkania, • Kultywowanie polskich tradycji wigilijnych,	Ok. 20. grudnia
DZIEŃ SAMORZĄDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności organizowania imprez, • Planowania ich przebiegu, • Integracja klasy, • Ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki,	Ok. 20. marca
ŚWIĘTO 3 MAJA	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie istoty demokracji i jej roli w rozwoju świadomości narodowej, • Zapoznanie z obowiązkami i prawami członków społeczeństwa	3. maj

	obywatelskiego, • Świadome uczestnictwo w obchodach święta na terenie szkoły i miasta,	
DZIEŃ DZIECKA- DZIEŃ SPORTU	• Uczestnictwo w imprezach sportowych i zabawach, • Utrwalenie zasad fair play podczas zawodów, • Przypomnienie treści Karty Praw Dziecka ONZ, • Poznanie instytucji pomocy dzieciom.	1. czerwca

6. SZKOLNY SYSTEM ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH

W szkole organizowane są w następujące zajęcia pozalekcyjne:

- Koło komputerowe
- SKS
- Koło teatralne
- Zajęcia taneczne
- Koła, warsztaty, konsultacje z poszczególnych przedmiotów
- Praca w aktywie bibliotecznym

A). Wszyscy uczniowie mogą korzystać ze świetlicy szkolnej.

B). Uczniowie, którzy nie biorą udziału w lekcjach religii, wychowania do życia w rodzinie bądź uczniowie niećwiczący na lekcjach wychowania fizycznego korzystają z czytelnii w bibliotece szkolnej lub świetlicy.

C). Inne formy zajęć pozalekcyjnych mogą być realizowane w miarę potrzeb uczniów i możliwości finansowych szkoły.

7. OBOWIĄZKI WYCHOWAWCY KLASOWEGO

- Tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i społeczeństwie;
- Inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów;
- Podejmowanie działań, umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej;
- Otaczanie indywidualną opieką każdego wychowanka;
- Planowanie i organizowanie wspólnie z uczniami i ich rodzicami różne formy życia zespołowego rozwijające jednostki i integrujące zespół uczniowski; ustalanie treści i form zajęć tematycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy;
- Współdziałanie z nauczycielami uczącymi w jego klasie, uzgadniając z nimi działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka (dotyczy to zarówno uczniów uzdolnionych jak i z różnymi trudnościami)

- Informowanie nauczycieli uczących w sposób dyskretny o problemach pozaszkolnych i sytuacjach rodzinnych swoich wychowanków, mających wpływ na poziom ich nauki i zachowanie;
- Utrzymywanie kontaktów z rodzicami uczniów (spotkania indywidualne, rozmowy telefoniczne, wizyty w domach, zawiadomienia listowne);
- Współpracowanie z pedagogiem, psychologiem i logopedą oraz innymi specjalistami świadczącymi pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności;
- Korzystanie z pomocy merytorycznej i metodycznej nauczycieli i doradców;
- Organizowanie spotkań wychowawcy klasy z rodzicami, o terminie i miejscu spotkania wychowawca zawiadamia rodziców przez uczniów, polecając im zapisanie terminu w zeszytach.

8. ZESPÓŁ WYCHOWAWCZY

- Zespół wychowawczy tworzą wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły. Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciele wykonują również działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb.
- **„Szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy oraz program profilaktyki tworzą spójną całość. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły jak i każdego nauczyciela”**(jest to kluczowe stwierdzenie, które jednoznacznie systematyzuje podejście do spraw nauczania, wychowania i profilaktyki).
- We wszystkich tych płaszczyznach funkcjonuje również nauczyciel. Dlatego też jego kompetencje, postawa, metody pracy, a nawet cech osobowościowe mają wpływ na wszystkie trzy elementy.
- Przewodniczącym zespołu jest dyrektor i wicedyrektor szkoły.
- Koordynowaniem działalności wychowawczo-profilaktycznej zajmuje się zespół ds. profilaktyki.

---

¹ Teczka koordynatora ds. bezpieczeństwa. wymagania prawne. s. 7/5.1-strona 3